

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

זיהוי: 7580436
תוכנית: יומן השבוע
תאריך: 11/02/2017
שעה: 10: 31: 56
רשת: רשת ב

כותרת: ספרות - פרופ' זוהר שביט - אונ' ת"א - סדרת ספרים של הסופר הנורבגי קרל

רון נשיאל: פינת הספרים עכשיו. הפרופ' זוהר שביט-אוניברסיטה תל אביב, שלום.

פרופ' זוהר שביט: שלום, שלום רון.

רון נשיאל: זוהר, היום אנחנו נדבר על סדרת ספרים, לפחות אל השניים הראשונים בסדרה האוטוביוגרפית של הסופר הנורווגי בעל השם שובר השיניים קרל אובה קנאוסגורד - הנה צלחתי את זה בשלום. סדרת ספרים בעל השם הפרובוקטיבי המאבק שלי - כשם האוטוביוגרפיה של היטלר. אגב, בגרמניה התעקשה ההוצאה לאור מסיבות מובנות שלא לתרגם את השם ל'מיין קאמפף', מצאו שמות אחרים.

פרופ' זוהר שביט: כן. כל מילה אמת. אבל תגיד, רון, מה היית עושה אם חבר טוב שלך היה כותב רומן ומספר בפרטי פרטים לא רק את סיפור החברות ביניכם, כולל הצדדים המכוערים של

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

קינאה ובגידה, אלא גם פורס בכתב את כל חיידך, כולל יחסיד עם אישתך, המאהבת שלך, ומעסיק שלך - לא היית מרוצה. זה מה שקרה לרבים מהחברים וקרובים..

רון נשיאל : הוא הסתבך עם המשפחה שלו בעקבות הספרים האלה.

פרופ' זוהר שביט : הוא הסתבך עם כולם של הסופר הנורווגי קרל אובה קנאוסגורד , והם כמובן לא היו מאושרים מזה, אבל למרות זאת, שני הספרים שאנחנו נדבר עליהם היום..

רון נשיאל : 'מוות במשפחה וגבר מאוהב'.

פרופ' זוהר שביט : בדיוק כך, 'יצירה מופתית, לא פחות מזה של סופר יחסית צעיר. אני חושבת שהיום הוא בן 48. בתמונות הוא נראה כמו דייג ויקינגי חסון, בעצם כמו פרא אדם שצריך לביית אותו, אבל מדובר בסופר גדול. מה שמעניין הוא , שלא מדובר בספרות זולה ומציצנית בנוסח 'האח הגדול'. שזה כך היה יכול להישמע שמישהו כותב את האוטוביוגרפיה שלו בפרטי פרטים, אלא באפוס מונומנטלי. אני הבנתי שבמקור זה למעלה מ-3000 עמודים.

רון נשיאל : 3,500 עמודים. כן.

פרופ' זוהר שביט : כנראה. כלומר, מפעל מאד גדול. מאד תובעני גם מבחינת הקורא.

רון נשיאל : מה שמדהים כמו שציננת, זה סופר צעיר. הוא החל לכתוב את זה בטרם מלאו לו 40.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרופ' זוהר שביט : נכון.

רון נשיאל : פשוט לא יאמן.

פרופ' זוהר שביט : אבל הוא כבר זכה להצלחה אדירה למרות העובדה שהוא הסתכסך עם חצי העולם והוא כבש לעצמו מקום של כבוד לא רק בעולם הסקנדינבי, אלא גם בתרגומים שלו לאנגלית, צרפתית, איטלקית וגרמנית.

רון נשיאל : אוקיי. בואי תנסי להסביר מה הפך את הספרים האלה לסנסציה ספרותית כזאת.

פרופ' זוהר שביט : קודם כל מילה על התרגום. בדיוק. תראה, אז קודם כל נגיד את הדבר המובן מאליו, קודם כל יש כאן פרובוקציה. הפרובוקציה היא לא רק בשם של הספר שנקרא 'מין קאמפף' זאת אומרת, ממש 'מייין קאמפף' גם בעברית אגב, ההוצאה לא יכולה לשמור על השם והיא מצאה, היא קראה לספר 'מאבק שלי' שזה שם מדוייק רק שהוא לא מתכתב כמו המקור עם הספר של היטלר. צריך להבין אבל שלא מדובר חס וחלילה בספר אנטישמי עם אידיאולוגיה נאצית, נהפוך הוא. הוא מתאר מאבק יום יומי ולכאורה פשוט של אדם רגיל, שחיילים בני משפחתו, חברים שלו, כל הסביבה האנושית, הוא נאבק יום יום בנסיון למצוא משמעות לחיים בתוך הפרטים האין סופיים ובתוך טרדות היום יום. זאת אומרת, בעצם הוא מתאר את המצב

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

האנושי. יש בספר הרבה מאד מיזנטרופיה, אבל גם אהבת אדם. הקריאה בו היא חוויה, מעניקה חוויית קריאה מאד מתגמלת, למרות שצריך לקחת בחשבון שמדובר בספר מאד ארוך. אחד מהם הוא 400 וכמה עמודים, השני למעלה מ-500 עמודים. עוד דבר שצריך לקחת בחשבון, שמתחילים לקרוא אותו, קשה להרפות לכן, זה ספר מאד מומלץ ללילות החורף הארוכים והקרים. ממש להיכנס איתו יחד לשמיכה ולעשות את המסע הזה. עכשיו, הסיבה השניה לפרובוקציה, זה שהוא כותב על עניינים פרטים ואינטימיים בישרות ובכנות ובראיה נוכחה שאפילו אנחנו בחברה הישראלית שרגילה לאקסבהציוניזם, ואנשים רגילים להתפשט בעיתונות יום יום כמעט זה חורג ממה שאנחנו רגילים לו. בנוורוגיה זה בכלל טאבו מוחלט, כי הפרטי שם אמור להישאר פרטי וחשיפה כזאת של קרביים משפחתיים היא הפרה של טאבו. באמת בצד הביקורת הנלהבות היה סביבו פולמוס גדול. אמרו עליו שהוא חסר בושה, שהוא חסר גבולות אבל גם שהוא חסר תקדים, מפני שמדובר כאן במהפכן ספרותי שפותח אפשרויות חדשות לכתיבה. במידה רבה אפשר להגיד, שיש כאן קילנעון של הקולנוע, זאת אומרת, הוא בונה עולם בצורה שהיתה אפשרית עד עכשיו רק בקולנוע ובלתי אפשרית בספרות. האפשרות הזאת שאנחנו הולכים יחד איתו וחווים חוויה קולנועית בקריאה ספרות יפה היא בלתי רגילה. רון נשיאל : אבל בקריאה זה לא קשה. עודף הפרטים זה..

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרופ' זוהר שביט : זה הענין אתה יודע..

רון נשיאל : והתיאורים המדוקדקים זה לא גולש לעיתים לטרחנות?

פרופ' זוהר שביט : אני חושבת שלא, כי אני חושבת שברגע שמבינים את ההגיון הפנימי הפזאל הזה מאד מאד מושך. הוא גם מאד מעורר מבחינה רגשית. היכולת שלו להפוך דברים לגמרי טרוויאליים, יש לו עין מתבוננת שתופסת את הפרטים הקטנים אבל היא הופכת אותם לכן הגדולה. אפילו הוא מתאר למשל קניה בסופרמרקט. סופרמרקט יוקרתי שהוא בעצם לא יכול להרשות לעצמו, אבל בכל זאת הוא הולך וקונה כמה מוצרים מאד יקרים ואנחנו הולכים איתו וקונים יחד איתו את המאכלים האלה ואנחנו יחד איתו מפתחים תיאבון לארוחה שעוד מעט תגיע. זאת אומרת, זה ספר שמאד מאד עובד על הרגשות שלנו. עכשיו אולי נגיד כמה מילים בקיצור מאד על שני הספרים, קצת לעורר את התיאבון? ספר 'מוות במשפחה' הוא ספר מאד מדכא כי הוא מתאר בשני מסלולים מקבילים, את ההתבגרות, סיפור ההתבגרות של קנאוסגורד, ואת סיפור הגסיסה ומוות של אבא שלו שהקשר ביניהם נותק. האבא בסוף חייו היה אלכוהוליסט. סיים את חייו בעליבות נוראה וכל הספר מתאר את ההחמצה הנוראה של בנית היחסים בין אבא לבן. הספר השני 'גבר מאוהב' כובש בצורה בלתי רגילה, מפני שהוא מתאר סיפור אהבה סוער. איך הוא התאהב

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

באישתו, משוררת, מינדה שהיא בעצמה מאניה דיפרסית. הוא מתאר בלי לעשות לעצמו שום הנחות. זאת התאהבות מאד חושנית ומאד ייצרית, אבל שהולכת ונשחקת לאחר הנישואין והולדת הילדים והוא מצליח לתאר גם את רגשי האושר העילאי באהבה שלו, גם את רגשי האושר עם הילדים שלו, אבל גם הרבה מאד שעות של שיעמום וסבל, שנפשו נוקעת מהטיפול בילדים וגם נמאס לו מלהיות בן זוג לרעייתו המאניה דיפרסית, כל זה ביחד בונה קוסמוס כל כך מופלא, שאני מזמן לא זוכרת כזאת חווית קריאה. הוא גם, הכנות שבה מספר על חייו למשל, הוא מתאר איך הוא חתך את פניו שלינדה לא נענתה לו בהתחלה, או שהוא תיאר את ההתקף המאני שלה. או שהוא מתאר איך הוא גילה שהחותנת שלו ששומרת על הילדים שלו ועל הנכדים שלה היא בעצם אלכוהוליסטית ולכן, הוא מבין שהוא מפקיד את הילדים בידיים מאד לא בטוחות. אבל מה שכל כך מעניין, שההתבוננות הזאת לא מציצנית, אלא היא מפגש עם האנושיות שלנו וזו אנושיות שרבים מהרגעים שלה הם לא פוטוגנים. אני חושבת שלא במקרה היצירה הזאת שהוא עצמו כינה אותה מעשה התאבדות ספרותי התבררה כהצלחה גדולה. על אחת כמה וכמה שמדברים היום על צורך בקריאה שמביאה סיפוקים מידיים. עובדה ששני הרומנים האלה שהם אלף עמודים ביחד מפתים לקריאה ומושכים לקריאה. מדובר לא בספרות קלה לקריאה ולעיכול אבל היא כל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

כך רבת קסם שאני לא הייתי רוצה להיות חברה של קנאוסגורד,
אבל בהחלט מחכה בהרבה מאד סקרנות לכרכים הבאים שלו.
רון נשיאל : מוות במשפחה וגבר מאוהב של
קרל אובה קנאוסגורד, זו המלצה שלנו הפעם. זוהר שביט תודה
רבה.
פרופ' זוהר שביט :תודה. שבת שלום.
רון נשיאל : שבת שלום.